

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnishvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo urednistvu, naročnina pa upravnistvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Avstrijska politika na Balkanu.

(Izvirni dopis „Jutra“).

Belgrad, 30. aprila 1910.

Grof Aerenthal igra še vedno ono svojo staro vlogo na Balkanu, ki jo je igral za časa aneksije. Sedaj je obrnil svoj pogled na Albanijo in uporne Arnaute, ki so vedno nezadovoljen element v Avstriji. Brez sumnje je in v vseh političnih krogih se s popolno gotovostjo trdi, da so sedanji arnautski upor inscenirali odločilni dunajski krogi, ki imajo pred očmi dva momenta: na eni strani bi radi izigrali Srbijo proti Turkom, na drugi pa grof Aerenthal fantazira morebiti zopet o kaki okupaciji in poznejši eventualni aneksiji. Značilne za ta dva momenta so izjave arnautskih voditeljev, ki govorijo o svojih sosedih.

Ali Dunaj noče igrati direktne vloge, on si je izbral Bolgarsko s kraljem Ferdinandom, da podpira njegovo balkansko politiko. Tukajšnje kroge je presenetila vest, da je te dni sprejel kralj Ferdinand avstrijskega poslanika v privatni avdijenci, ki je trajala dve uri, od 8. do 10. ure zvečer. Kak je bil cilj in namen te dolge avdijence, se ne more natančno vedeti, ali po trenutnih posledicah se more sklepati, da se je govorilo o arnautskem uporu.

Posledica te avdijence je, da so se vršila te dni v Sofiji ministrska posvetoovanja in se je razpravljalo o dogodkih v Albaniji. V političnih in diplomatskih krogih se zatrjuje, da ni izključeno, da se Bolgarska pomeša v arnautski upor, ker turška armada ni mogla vzdržati miru in pomanjšati nevarnosti, ki preti Balkanu. Bolgarska postavlja v prvo vrsto seveda skrb za situacijo in pripravljanje bolgarske akcije je jako značilno dejstvo, da sejam ministrskega sveta prisostvuje tudi kraljev tajnik za politični referat Dobravič. V Sofiji se je mudil te dni neki tudi albanski poslanec, ki je zastopal albanskega kneza Ghiko ter je večkrat konferiral z bolgarskim ministrskim predsednikom Malinovom. Listi in politični krogi govorijo popolnoma resno o veliki nevarnosti albanskega upora za status quo na Balkanu.

Vsa ta dejstva dokazujejo, da je Avstrija zainteresirana za to albansko gibanje. Sedaj je angažirala Bolgarsko, da ta začne akcijo v korist nemohamedancev, da tako dobi prilike in opravičenih — vsaj po njenem mnenju — razlogov, da poseže sama direktno v albanske nemire.

Vidi se, da se nad političnim obzorjem Balkana zbira zopet temni oblaki, da preti zopet velika nevarnost za mir, ki so ga izintrigirali vodilni dunajski krogi v svrhu, da morejo potem izvajati svojo okupacijsko in aneksijsko politiko. Aerenthal hoče nemira in nereda na Balkanu, toda ako pride do nevarnosti, tedaj zopet obče jagnjetovo kožo, hodil bo zopet okoli in povsod zagovarjal poštene intencije svoje politike, svojo miroljubnost in iskal posredovalcev! Želeti bi le bilo, da se Turkom posreči vdusiiti ta upor in korenito pregnati Albancem veselje do takega športa.

Žalostno bi bilo, ako se res pusti Bolgarska angažirati, da izvede intrige grofa

Aerenthala, kajti take avanture bi se lahko maščevale. Bolgari, oziroma njihovi vodilni krogi, ker bolgarski narod res ni odgovoren za politiko svojega kralja, bi že enkrat lahko sprevideli, da so njihovi interesi najboljše varovani v balkanski zvezi, najslabeje pa v zvezi s sovražniki Balkana in Slovansva sploh.

V. F. J.

Iz slovenskih krajev.

Škofja Loka.

Halleyev komet — tako se nam od tam poroča — smo danes 1. maja zjutraj opazili ob 3. uri 39 minut, ko smo bili zbrani nad uršulinskim gradom. Tekom 12 minut so nam ga oblaki trikrat zakrili. Ko smo ga opazili, je bil rdeč, podoben razbeljenemu železu. Videl se je pa do 4. ure 52 minut. Očividci: Maks Strle, Ivan Humer in Alojz Hafner.

Kranjska gora.

Včerajšnjega nedeljskega predavanja g. J. Tomca o sestavi zemlje, lune in kometih se je udeležilo toliko poduka željnih poslušalcev, da je bil salon v hotelu „Razor“ do malega poln. Pevci in igralci so vrlo zabavali mnogobrojno občinstvo. Pri tej priliki se je nabral tudi lep znesek za našo šolsko družbo. — Naš zaljubljeni kaplan-plezalec je tudi imeniten vzgojitelj. To mu bode dokazal pred sodiščem g. Dienstmann, ker je pretepal v šoli njegovo hčerko. O obravnavi Vam poročamo.

Iz Dolenjske.

Kakor slišimo, so vse kartelirane nemške pivovarne sklenile, da se pivo podraži. Mi „vinorodni“ Dolenjci bi morali biti tega podražanja pravzaprav veseli. Kajti, če se pivo res podraži (se je že s 1. t. m. Op. uredništva), potem se je nadejati, da bodo ljudje manj pili piva, zato pa več vina. Pa take stvari, kakor tudi naše ljudi že preveč dobro poznamo. Prve dni vpijejo, se rote in bijejo ob prsi, češ, če se pivo podraži, pa ga pili ne bomo. Ampak to so besede, na katerih račun se ga potem navadno še en vrček več popije. Če se jim prigovarja, naj sežejo rajše po vinu, se navadno slišijo izgovori: bi ga, ampak je predrago. Tako je bilo doslej pri vsakokratnem podražanju navada. Kako pa bo letos, na to smo Dolenjci, ki imamo še mnogo vina na razpolago, zelo radovedni. Radovedni pa nismo iz sebičnosti — in sebični mora biti dandanes človek — temveč tudi iz ozirov narodne zavesti. Kajti tisti, ki so letos pivo podražili, so nemški kapitalisti, ki bi radi še to kratko dobo kartela izrabili zase. Če bi bili slovenski pivopivci količkaj narodno-zavedni, žrtvovali bi ljubezen do podražene nemškega piva za veliko bolj vzvišeno ljubezen do interesa svojega lastnega slovenskega naroda. Ali ni to žalostno? Pri nas na Kranjskem imamo toliko naravnega zdravega pridelka na dobrih cenjenih vinih, pa ga ne spravimo v denar. Nemški pivovarnarji pa pošiljajo svoje umetne izdelke kar po cele vagone celo v naše vinorodne kraje, a naše ljudstvo jih le prerado podpira, dasi je cena vinu vsaj pri nas sko-

raj nižja, kakor pivu. Zdaj je najlepša prilika, da Slovenci pokažemo, ali so nam ljubši naši lastni interesi, ali še dalje rajše podpiramo nemški kapital.

Slovanski Jug.

„Almanah srpskih i hrvatskih pripovedača.“ Uredništva belgrajskega „Srbskega knjiž. glasnika“ in zagrebškega „Savremenika“, torej dveh najboljših hrvatskih in srbskih književnih revij, nameravata izdati skupno Almanah hrv. in srpskih novelistov. Almanah se že urejuje in bodo v njem zastopani najboljši hrvatski in srbski novelisti, a ilustracije preskrbita znana slikarja Tomislav Križman in Ljubomir Ivanović. Za naročnike bo veljala ta interesantna knjiga okoli 4 dinarje (krone), a prijave sprejemajo upravništva obeh imenovanih revij in knjigarni: Gjüre Trpinca (Zagreb) in Svetislava Cvijanovića (Belgrad).

Lep pojav je to, ki mora razveseliti vsakega Jugoslovana, ker je to nov dokaz, da se Hrvati in Srbi medsebojno vedno bolj zblizujejo, ali mi mislimo, da se ne sme ostati samo pri tem, nego da bi se tako delo moralo razširiti na ves slovanski jug in da se ne bi smelo omejiti samo na Hrvate in Srbe. Najbrže se na to tudi misli in je „Almanah srpskih i hrvatskih pripovedača“ samo uvod za „Almanah jugoslov. novelistov.“

Splošni pregled.

Privilegiji angleških lordov.

Radi znanega konflikta med poslansko zbornico in med zbornico lordov na Angleškem se hoče pravice zbornice lordov omejiti, kar bi bilo tudi zelo umestno, ker v tem ni nobene pravice, ako imajo lordi toliko pravic kot poslanci, ki jih je izvolilo ljudstvo. Za to je angleška vlada predložila parlamentu zakonski načrt o prenosu zbornice lordov, a dokler se to ne izvrši — ker to res ni lahko — se pravice zbornice lordov zelo omejijo in se ji v prvi vrsti odvzame pravica „veta“ pri vprašanju o državnem proračunu. Ako se to izvrši, bo dosti storjeno, ker potem postane zbornica lordov popolnoma brezpomembna relikvija.

Dnevne vesti.

Naročnikom „Jutra“. One naše cenjene naročnike, ki so plačali naročnino samo do konca aprila, opozarjamo, da smo že v maju. Tem bolj opozarjamo na to one, ki niti za april še niso poslali naročnine, kar nikakor ni prav.

Naročnikom in prijateljem „Jutra“ naznanjamo, da je žepni vozni red, ki ga izda „Prva anončna pisarna“ že v delu in se razpošlje prihodnji teden. Že zadnjič smo naznanili, da dobe naši naročniki ta vozni red zastonj. Danes pa nam sporoča „Prva anončna pisarna“, da se tiska njen vozni red v najmanj 6000 izvodih in se razpeča popolnoma zastonj. Prodajal se ne bo, ka-

ustne ... jaz sem pri tebi, tvoja mati, ki te ljubim!“

Ali par trenutkov po teh ljubeznivih besedah, je navadno planila pokonci, skočila v kot, preplašeno vihrala z rokami in kričala:

„Ne, ni res, ti nisi moj otrok, ti nisi moja kri ... ti si strah, pošast, ki me mučiš in preganjaš vse moje življenje ... Proč, proč — pomagajte, rešite me, odtrgajte raz moje prsi vampirja, ki pije mojo kri!“

Kričala in divjala je nesrečna blaznica toliko časa, da ni prišel zdravnik in jo umiril ...

Niso se dolgo ponavljali taki prizori, slabela je nesrečnica od dne do dne, dokler je niso našli nekega dne v kotu celice mrtve ...

In ko so jo pokopali tiho in naskrivaj, postavili so na njen grob priprost, lesen križ s kratkim napisom: Rene Kovačeva.

Konec.

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[47]

Rene je odprla oči in tedaj se je zavedla svojega dela ... divje je zakričala, začela otipavati telesce, ki je pa bilo mrtvo, mrzlo ... Groza jo je pretresla, sklonila se je preko telesca in solze so jo polile ... zavedla se je svojega zločina, jokala je, klicala dete, da naj se prebudi, da bo vse pozabila, da ga bo ljubila z vso močjo materinske ljubezni ... samo pogleda naj jo, samo enkrat naj se nasmeje tako zadovoljno in ljubeznivo kot malo prej in vse, vse bo dobro ...

A dete je ležalo mirno in neobčutljivo ... bilo je mrtvo ...

Dolgo je jokala in zdihovala Rene ob trupu mrtvega otroka ... a naenkrat se ji je zazdelo, da so se odprla tiho nastejaj vrata, zagledala je veliko, neznano osebo,

ki se ji je približevala ... stegovala je proti nji svoje roke, ki so se bližale njenemu vratu, oprijelo so se ga, tako mrtvaško mrzlo so bile, da se je stresla po vsem telesu, hotela se je braniti, a ni mogla, tako slaba je bila ... niti rok ni mogla dvigniti, da bi odtrgala raz svoj vrat pošastne roke, ki so se vedno bolj udirale v njeno meso; zakričala je s svojimi zadnjimi močmi ... potem pa se je zgrudila preko mrtvega telesca umorjenega otroka ...

* * *

Po vrtu mestne blaznice je hodila pred nedavnim časom elegantna mlada dama; vedno je sama, z nikomur ne govori, ogiblje se vsake družbe ... po cele mesece ne spregovori nobene besede ... le včas v svoji celici, ko je sama, ko prihaja lahen večer, skloni se preko postelje, takrat zarde njena blede lica, takrat zasepečejo njene izsušene ustne:

„Dete, moje ljubo dete, zakaj se ne smeješ, zakaj je tako resen, tako leden mrzel tvoj obraz, zakaj so tako mrzle tvoje

kor drugi enaki žepni vozni redi. Pač pa dobi gotov dan, ki ga naznamo pravčasno v našem listu, vsakdo, kdor kupi eno številko „Jutra“ za 4 vinarje, zastonj en izvod tega voznega reda. Na ta način bo ta vozni red najbolj razširjen med občinstvom, saj se doslej še noben slovenski vozni red ni tiskal v taki množini in se še nikdar ni razdal brezplačno.

Zopet pobeljeni. Ali so občutljivi naši c. kr. gospodje! Včeraj so nas zopet pobelili in mi se končno ne bomo čudili, ako nas bodo tako pogostoma plenili, da ne bomo več registrirali konfiskacij, nego samo dneve, ko „Jutro“ — ne bo konfiscirano. Malo več mirne krvi bi priporočili gospodom; vsaj toliko, kolikor je imamo — mi, pri vseh teh konfiskacijah.

Nemška hiperkultura. Kako silno „kulturni“ so naši Nemci, posebno njihov up, njihova „jeunesse doree“, spričuje naslednje pismo, ki smo ga dobili danes najbrže od kakega učenca tukajšnje nemške gimnazije: „Gift speiender Redakteur! Armer, bedauerwerter Gift Nigl!!! Dem die fieschen schwarzen Studentenkappen und die geöffneten Schulfenster stets ein Dorn in den slovenischen Augen sind. Sie können ja Ihren ungezogenen slovenischen dummen Buben einen Nachtopf am Schädel setzen so pfeift sie kein Hund an. Lassen Sie fornehme hochintelligente wohlgezogene Kinder in Ruhe, wir raten es Ihnen! Ihre in „Jutro“ schon zum drittenmale, gemachten, sinlosen lächerlichen Äusserungen galten jedesmal in Gesellschaft als höchst lächerliche Zielscheibe! Erscheint etwa, noch eine vierte so blöde Auflage dan werden Sie die slovenischen Nase ein ziehen. Wir fiesche Tarok Partie ferwenden Ihren lächerlichen „Jutro“ stets nach Verdienst und zwar, zu hinterlistigen Zwecken. Die Tarok Partie. — Priobčujemo to pismo brez vsakega komentarja in z vsemi jezikovnimi napakami. Konstatiramo pri tem samo to, da se nemški gimnazijci pač razumejo v tarok, ne znajo pa niti svojega — maternege jezika. Je pač „vzorna“ ljubljanska nemška gimnazija, kot je „vzorna“ tudi nemška mladina! Smrkovci!

Narodnost naših „katoličanov“. Slovensko naprepro časopisje očita klerikalcem večkrat njihovo indiferentnost v narodnem oziru in oni se potem branijo kakor pač morejo in znajo, v prvi vrsti pa s psovkami. Na vse te psovke je najbolje vprašati naše katoliške narodnjake, zakaj je v hiši njihovega voditelja zabranjena slovenska govorica in zakaj pošilja ta njihov voditelj svojega sina v nemško šolo? No, katoliški narodnjaki, opravičite to postopanje svojega voditelja!

Cestni napad belgijskih vojakov na civiliste. Kakor vse kaže, belgijski vojaki ali nimajo ali pa ne poznajo nobene discipline. Dan na dan se čujejo pritožbe o njih, toda slučaj nedelje večer presega že vse meje. Krog 9. ure gre neki gospod iz Šiške proti Ljubljani. Stojče v ulici se poslavlja od svojega prijatelja, želeč mu „lahko noč“. V tem trenutku pridejo mimo 4 vojak belgijskega polka št. 27. Besedica „lahko noč“ je enega tako razburila, da je potegnil svoje bodalo, skočil k gospodu Z. ter ga z besedami „Verfluchte windische Hunde müsst alle krepieren“, udaril z bodalom na čelo tako močno, da se je g. Z. onesvestil ter padel na cesto. Slučajno je šel mimo šišenski cerkovnik, ki je cel slučaj opazoval ter nemudoma obvestil druge ljudi. Vsi štirje vojaki uvidevši, kaj so napravili, so jo urnih krač pobrali, hoteč se rešiti z begom. Pa niso imeli sreče. Zatekli so se namreč v gostilno k „Ančniku“, kjer jih je orožniška patrulja izsledila. Vsi štirje junaki se naznanijo vojaški oblasti.

Drugi slučaj belgijske podivjanosti v mestu. V nedeljo zvečer gresta dva belgijska podčastnika po sv. Petra cesti. Eden je peljal dekle seboj, drugi je natrkan kolovratil okoli nju. Kar zapazi štiri preprosta dekleta na hodniku, zapoleti se kakor jastrebi med piščeta, med nje, pograbi eno in jo hoče kar siloma odpeljati seboj. Dekle pa je bilo krepko ter se je nasilneža kmalu oprostilo. To pa je pohotneža še bolj razvnelo, zapoletel se je še enkrat za njo, a k sreči je prišlo v tistem trenutku več ljudi iz frančiškanske cerkve. Teh se je le vendar

zbal. A komaj so ljudje odšli, zapoletel se je za gručo drugih deklet in ta svoj ju-naški čin je nadaljeval čez celo Prešernovo ulico. Sele pri pošti se je zbal tam stoječih častnikov. Torej tako daleč smo že prišli! V mestu, po najživahnejših ulicah se drznejo c. kr. belgijski podčastniki nadlegovati slo-venska dekleta. V Šiški, pa kakor zgoraj povedano, pobijajo mirne ljudi na cesti. Skrajni čas je že, da se temu odpomore. Vojaško oblast pa še posebej opozarjamo na oba slučaja cestnega napada. Javnost je opravičena zahtevati pojasnila, kaj se je proti storilcem ukrenilo.

K cestnemu napadu v Šiški se nam od druge strani poroča: Dne 1. maj-nika okrog 9. ure zvečer se vračata dva Ljubljana iz „Ančnikove“ gostilne v Šiški domov. Nedaleč od imenovane gostilne srečata tri vojake 27. pešpolka v družbi enega topničarja. Nič hudega sluteč opo-zori tovariš drugega, da naj bodeta tiho, ker gredo „siebenundzwanzgerji“; komaj to izgovorivši, dobi od odzadaj močan uda-rec po glavi in ga z iztaknjenimi bodali (bajoneti) obkolijo, nakar so hitrih nog izginili v temni — šišenski — noči! To pa še ni vse. Tudi njegov spremljevalec jih je dobil z bajone-tom po glavi, da je nezavesten obležal ob zidu! Neki gospod, uvidevši situacijo in spoznaši na tleh ležečo žrtev, alarmira nje-gove sorodnike pri „Ančniku“ in ko so ga ti spravili k zavesti, jim je pojasnil bru-talni napad zbeželih junakov, so avizirali žandarmerijo in so preiskali tamošnje gos-tilne, kjer so tudi dva aretirali. Dodatno še omenimo: Pri napadu so Belgijci vpili: „Verfluchte krainische Hunde“ itd. Eden napadenih je še danes ves črn okoli očesa, oba pa zbita po glavi. Drugi trpi po-sebne bolečine na ušesu in se je bati sla-bih posledic.

Kaj pa to? Prejeli smo naslednje vr-stice: Ali imajo res čepice buršev in oficir-jev povsod in vedno prednost? Zakaj se podi Slovence, ako stojijo pred pošto z besedami: „Tu se ne sme stati, se ovira promet,“ nemške dijake in oficirje se pa pusti na miru, naj stojijo pred pošto kolikor se jim zljubi. Gotovo je policija „pre-narodna“ in noče z omenjenimi nemški go-voriti!

Pri c. kr. poštni upravi v Ljubljani bo moral novi ravnatelj g. Štrukelj vzeti mnogo mila, da bo opral vsaj največje stare grehe svojih prednikov. V smislu od-loka trg. ministrstva bi morala poštna uprava vsakega uslužbenca udeliti po njegovih službenih izpitih ter sposobnostih. To velja zlasti za uslužbenca nižjih kategorij, ki so vsled napornega dela in razmerno nepo-voljne plače že itak reveži, ki si ne morejo sami pomagati. Doslej se je z njimi ravna-lo večinoma le po tem, kako je bil ta ali oni nižji uslužbenec temu ali onemu višjemu uradniku bolj ali manj povšeč. Na predpise odredbenega lista ter na ukaze trg. mini-strstva se je le malokdaj oziralo. Tako so se sčasoma izcimile razmere, ki bi c. kr. poštni upravi ne smele obstojati in ki so nehote netile nezadovoljstvo med prizade-timi poštami uslužbenci. Ker poznamo no-vega gospoda ravnatelja kot ljudomilega, vseskozi nepristransko poslušajočega mero-dajnega činitelja tukajšne c. kr. poštne uprave, upamo, da nam ne bo dal povoda, o tej zadevi drugič bolj jasno izprego-voriti.

K podraženju piva. Najbrže po po-moti in najbrže iz vodstva gostilničarske zadrage nam je prišlo glede podraženja piva sledeče zanimivo pismo v roke: Cen-njeni tovariši in tovaršice! Z 1. majem se pivo vsed zvišanja deželne naklade podraži. Gostilničarji so sklenili odslej prodajati vr-ček kot steklenico (pol litra) piva brez iz-jeme po 12 kr., to je 24 vinarjev. Bodimo složni in edini, nihče naj ne bo sam svoj sovražnik, in nobeden ne sme biti omahlji-vec. Pomagajmo si brez hrupa, a brez obta-vljanja in odločno. — V Ljubljani, 1. maja 1910. — Kdor tega ne uboga, naj te-pe ga nadloga. — Gostilničarji.

Pozor gostilničarji! V zadnjem času se večkrat dogaja, da pri gostilnah zlasti v okolici Ljubljane kar naenkrat zmanjka po-drobna gostilničarska oprava. Čudno je pri vseh teh slučajih, da se to „zmanjkanje“ pojavi le takrat, kadar take gostilne obišče nek eninisti gost, znan gospod iz Ljub-ljane.

All so to c. kr. pismonoše ali so postreščeki? Poroča se nam: Včeraj zjutraj sem obstal pred pošto uprav v trenutku, ko so prihajali pismonoše iz veže glavne pošte. Veste gosp. urednik, da skorej nisem vedel, ali so to c. kr. pismonoše, ali le prtijago-noše. Če bi ne imeli poštних uniform na sebi, gotovo bi jih bil smatral za postre-ščke. Pa niti teh še nisem nikdar videl, da bi bili s prtijagami tako obloženi, kakor so naši c. kr. pismonoše. Nekateri se je kar šibil, toliko bremena je imel na sebi. Po mojih mislih to vendar ne gre. Tukaj je očitno pomanjkanje za tako mesto primernejega števila pismonoš. Koliko okra-jev mora en sam tak — oprostite — prt-ljagonoša oskrbeti. Potem ni čudno, če se

bolj oddaljene pritožujejo, da dobe pošto prepozno. Dajte g. urednik malo podrezati, da dobimo v Ljubljani primerno povečano število pismonoš. Občinstvo, posebno pa mi trgovci in obrtniki, ki nimamo svojih poštних predalov, bi Vam bili prav hval-ležni. — (Kar je v naši moči, bomo skušali tej gotovo upravičeni želji z lepim potom ugoditi. Op. ured.)

Iz južnega kolodvora. Piše nam pri-jatelj lista: Gosp. Josip Herrisch, podurad-nik južne železnice, je dobil častno diplomo za 10letno vestno nadzorstvo Stollwerkovih avtomatov na postaji južne železnice.

Bodite dosledni! Nekje na jezikovni meji je dobil neki Nemec (najbrže samo nemčur) gotovo pomotoma slovenski poziv k naboru. Radi tega se silno jezi „Der österreichische Staatsbürger“ in pravi, da je to naravnost škandal, ako nekdo dobi poziv v jeziku, ki ga ne razume. Popolnoma prav, ali mi bi vprašali tega „avstrijskega državljan“, ako je to „škandal“ samo, ako je prizadet slučajno Nemec — pri katerih so take pomote takointako zelo redke — ali pa tudi takrat, kadar Slovenec dobi — in to se zgodi zelo pogostoma — nemški poziv? Za normalne ljudi je to enak škan-dal, ali naši ljubi Nemci niso normalni!

Slika mesta Postojne je dovršil akad. slikar M. Sternen in je od danes naprej razpostavljena v g. Jos. Kraigherjevi trgo-vini v Postojni. Ta slika je po naročilu mestne občine postojnske namenjena za Lloydov parobrod „Postojna“ „Adels-berg“.

Samomor na ljubljanskem polju. Sinoči okrog 8. ure sta dva dečka slišala na ljubljanskem polju blizu sv. Križa strel. Dečka sta vsa prestrašena hitela s to novico v mesto. Mestna policija se je takoj podala na lice mesta ter konstatirala identeto samomorilca: Jožefa Merzloviča, natakarja, rojenega leta 1875. v Obrežu pri Brežicah. Vstrelil se je v desno senco, vzrok neznan.

Nepreviden voznik. Nek posestnik iz Iga (znan pod imenom Bajsar) je v ne-deljo zjutraj po Dolenjski cesti tako nepre-vidno vozil, da je pekovskemu vajencu Ivanu Beletu prevrnil s kruhom obložen ročni voziček. Ker se je kruh deloma ponesnažil, deloma podrobil, ima Bele, oziroma njegov mojster precejšno škodo.

Iz obrtniških krogov nam dohajajo pritožbe, da merodajne oblasti dopuste prenos gostilničarskih obrti v take prostore, ki nikakor ne odgovarjajo današnjim zahtevam ter zakonskim predpisom. Želiti bi bilo, da mestni magistrat te najbrže opravi-čene pritožbe primerno uvažuje.

Tatvine. Sprevednikovi soprogi Aloj-ziji Prašnikarjevi je bilo na Vodnikovem trgu ukradena črna ročna torbica, v kateri je bilo 4 K 90 vin. denarja. — Kontoari-stinji Mariji Peršičevi je bil iz neke veže ukraden črn svilnat dežnik vreden 6 K.

Prve kumare. Te dni so prodajalke živil iz Trnovega in Krakovega donesle na trg prve letošnje kumare. Dosegle so izredno visoko ceno; ena kumara je stala 1 K 60 vin. do 1 K 80 vin. Tudi znamenje časa!

Priporočljiv izvošček. V nedeljo po-poldne je neki izvošček — številko lojalno zamolčimo — na Sv. Martina cesti (menda se je vračal iz pokopališča) prav naglo vozil. Iz Jenkove ulice pa je tik pred iz-voščekom skočil čez cesto 11 letni šolski učenec Ernest Blažič. To pa je izvoščeka tako razjezilo, da je dečka opazil z bičem po obrazu ter ga pod desnim očesom po-škodoval. Za dečka je nevarno, da mu steče oko. Kakor smo čuli, bo oče dečkov že po-skrbel, da pride stvar pred sodišče.

Hud domobranec. V nedeljo večer se ga je neki domobranec v neki gostilni na Rimske cesti malo preveč nalezal. Ko mu je natakarica napravila neko opazko in sicer, da je že pijan, naj gre vendar spat, ga je to tako ujezilo, da je jel razsajati in zba-dati druge mirne goste. Razlil je tudi dva kozarca. Ko pa je gostilničarka poslala po stražnika, jo je hitro odkuril. Na Igriškem trgu pa se je zopet ojunatil, potegnil je bajonet in mahal znijim okrog sebe in grozil mimo idočim. K sreči je pa prišel mimo neki narednik, ki je vročerknega vojaka odvedel v vojašnico.

Skrivajte orožje pred otroci. V Vo-dicah pri Kamniku je dal 10 letni Rebelov sin nabasano puško 9 let staremu dečku, Jarjavemu sinu. Ta misleč, da puška ni na-bit, pomeri na svojega 7 let starega brata Albina Jeraja in sproži. Strel je zadel dečka v trebuh in ga smrtnonevarno ranil. Oče ranjenega dečka se nahaja kot delavec v Ameriki.

Pri delu ponesrečili. Čevljar Janez Pretnar je v škofovih zavodih izpregel konje. Pri tem se je pa en konj splašal, Pretnar je pri tem padel pod voz ter ga je konj s kopitom udaril. Težko je bil poško-dovan na rokah in na obrazu. — Opekarski delavec Anton Kržišnik je zemljo vozil za opeko. Pri tem se mu je spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da je z glavo butnil ob samokolnico. — Ivana Serša, 64 let stara zasebnica je v kuhinji pri kotlu pomivala

neko skledico. Ker je starka slepa, prišla je blizu ognja, nakar se ji je vnela obleka. Zadobila je nevarne opekline na obeh rokah in na obrazu. — V Töniesovi tovarni v Ljub-ljani vlival je delavec France Jernejc iz Tomačevega. Pri tem delu mu je pa škrop-nilo goreče tekoče železo v oči in sprednji del života. — Franc Mohorič hlapec v Idriji je vozil hrastove trame. Pri razkladanju mu je pa padel tram na desno nogo in mu jo zlomil. — Anton Pavlič, zagorski vajenec v Selcah je v gozdu sekal smreke. Vsekal se je po nesreči v levo nogo in se nevarno poškodoval.

Bojevit fant. Pri vojaškem strelišču na Dolenjski cesti srečala sta v soboto zvečer Martin Bertonec in Tone Žgajnar lovca pri 7. lovskem bataljonu Antona Srnjaka, soboslikarskega pomočnika iz Ilovce. Prijazno ga pozdravita „servus fant“, nakar njima je dal Srnjak surov odgovor. Pričelo se je prerkanje, tekom katerega je Srnjak z nožem sunil enega vojaka v desno roko nad komolcem, drugega v levo roko. Srnjak pravi da ga je Žganjar z bodalom sunil v prsi, ker se mu v istini vidi le neznačna poškodba. Policija ga je aretovala, vojaka sta bila pa oddana v vojaško bolnico.

„Ljubljanska kreditna banka“. V me-secu aprilu se je vložilo na knjižice in na tekoči račun 2,685.481,92 K, dvignilo pa 2,270.970,94 K. Skupno stanje vlog koncem meseca marca 12,735.365,96 K.

Marčanovo gostilno na Rimske cesti priporočamo vsem narodnim gostom, po-sebno glede izborne pristne pijače, kuhinje ter točne postrežbe.

Zahtevajte vedno in povsod samo slovansko kolinsko kavino primes, ker je res najboljša.

Društvene vesti.

Brezžični brzojav. O tem zanimivem predmetu predava danes gospod profesor Reinsner v Mestnem domu ob 8. uri zvečer. Predavanje bo opremljeno z zani-mivi poskusi.

Masarykov jubilej. Slov. akad. dru-štvo „Adrija“ v Pragi priredi 5. maja „u Vejvodu“ slavnostni večer v proslavo 60-letnice prof. Masaryka. Predava dr. Lah: Masaryk in narodnostna filozofija, dr. Voš-njak: Masaryk kot državo- in družboslovec in kot Slovan, dr. Rostohar: Masaryk in politika, Krivic: Življenski nazor prof. Ma-saryka.

Ljubljanska podružnica „Društva jugoslovanskih železniških uradnikov“ priredi v nedeljo 8. maja ob 8. uri zvečer v areni „Narodnega doma“ družinski večer, pri katerem sodeluje slovenska filharmonija. Za zabavo je kar najbolje pre-skrbljeno in je upati, da se tega družin-skega večera vdeležijo vsi železniški urad-niki, njihove družine in tudi prijatelji slo-venskega železniškega uradništva. V sto-p-nina je prosta.

Čedne razmere v deželni pri-silni delavnici.

Iz dobro poučenih krogov smo pre-jeli: „Kakšen vrisk in krik so zagnali kle-rikalci pred volitvami, dokler še niso bili na krmilu pri deželni upravi. Obljubovali so vse mogoče in nemogoče. Med temi ob-ljubami je bila tudi preosnova deželne pri-silne delavnice. Obljubili so, da hočejo od-praviti neznosne staroške suženjske raz-mere, o katerih so blebetali, da so dobro poučeni.

Morda so tudi res, gotovo pa je, da se glede obljubljenih preosnov ne le ni-česar izboljšalo, pač pa še znatno poslab-šalo. Dokler niso prišli klerikalci do vodstva v tem zavodu, se je odpiralo ob nedeljah in praznikih ob 3/4 ali 1/2 7. uri zjutraj. Nova „izboljševalna“ preosnova pa je ukrenila, da se mora odpirati že ob šestih zjutraj. Zadostovalo bi, da se tudi ob delavnikih odpira šele ob šestih namesto ob pol šestih in to sicer brez vsake škode za zavod, kajti delo se pričinja šele ob 7. uri zjutraj. Pazniki prisilne delavnice morajo vstajati že ob 5. uri zjutraj, ter stati sleh-terni dan notri do 7. ure zvečer, v gotovo jako odgovorni službi. Ti reveži nimajo ne enkrat toliko prostega, da bi se mogli sem-tertja poteno odpočiti, kakor to človeška narava zahteva. Za paznika prihaja namreč poleg dnevne službe pogostoma tudi še nočna in zopet dnevna itd. Pazniki nimajo kratkoma nobene prostosti in se primerijo tudi slučaj, da so posamezniki dostikrat kar po pol tedna noč in dan tako zaposleni v službi, da niti k svoji družini ne morejo. Pa tudi sicer ti sužnji nimajo ne ene ure na teden pro-stega časa na razpolago za ureditev svojih gospodarskih in socialnih potreb. Na kako zabavo niti misliti ne smejo in če si jo kdo kljub temu privošč, mora si za to pri-krajšati izjemni prosti čas.

Vsega obžalovanja vredno pa je, da cela Kranjska dežela ne premore ne ene inštanice, ne enega faktorja, ki bi proučil

vprašanje preureditve nočnih in dnevnih služb. Čez dan v službi, čez noč zopet v službi, to vendar ne gre. Naj bi se šte-vilo paznikov pomnožilo, vsaj za opravljane nočne službe. Ali pa naj bi se dalo tistim, ki so nočno službo opravili, naslednji dan prosto, da se odpočijejo, kakor je vpeljano pri de-želnem sodišču. Na ta način bi se odpravilo tisto prav nepotrebno srednjeveško suženj-stvo, ki je pravcato trpinčenje človeškega materijala.

Povsod napreduje in se zboljšuje so-cijalno stanje službujočih slojev, da zamo-rejo uživati tudi pravice kulturnega živ-ljenja, le ta javen zavod dežele Kranjske teh pravic ne pripoznava, namesto najprej, pa tirajo svoje uslužbence vedno bolj nazaj v staroške razmere suženjstva. Je pa še več drugih žalostnih razmer med od člo-veških kletev, od vzdihov trpinov prepoje-nimi stenami deželnega zavoda grešnikov ob obrežju Ljubljane. Pa to in ono pride ob drugi priliki na vrsto.

Veliko, veliko obljub so storili sedanji gospodarji Kranjske dežele, predno še niso bili gospodarji. Držali niso nobene, ki bi bila v prid uslužbenec in v čast in ugled deželnega zavoda samega.

Pa gospodje, vedite, ura pride tudi za Vas, ko Vas bo ljudstvo stavilo pred javno obtožbo:

Proč hinavci! Po Vaših delih smo Vas spoznali!

Narodno gospodarstvo.

A. JUGOVIČ:

Hranilnice.

(Dalje.)

Kranjska hranilnica se ni popra-vila.

Zahteve slovenskih deželnih poslancev so bile čisto upravičene. Poslanci so pove-dali resnico, da je največ denarja v Kranj-ski hranilnici takega, ki ga je pridobil slo-venski kmet in delavec v potu svojega obraza. Ker je Kranjska hranilnica druš-vena hranilnica, morali bi vsi njeni člani, to je ulagatelji imeti pravico voliti člane v društveno hranilnico, morali bi tudi oni sami voliti v odbor člane, v katere imajo zaupanje.

Kako pa je sedaj v tem oziru pri Kranjski hranilnici? Poprej je imel vsak član pravico predlagati novega člana v od-bor, po novih pravilih pa si je pridržalo to pravico ravnateljstvo. Torej le ravnateljstvo ima pravico predlagati občenemu zboru nove člane. To določilo je nevarno in brezumno. Vidimo namreč, da v odbor more priti samo tisti, kogar predlaga ravnateljstvo, a ti člani odbora, oziroma društva, ki so voljeni od ravnateljstva, volijo zopet člane v ravnatelj-stvo. Kaj je posledica temu? Posledica temu je, da ravnateljji predlagajo za člane le svoje sorodnike in prijatelje, kar je zelo nevarno za hranilnico. Tako so bili člani kar trije Lukmanni: Carl Lukmann, Johann Lukmann in Josef Lukmann, in če bi bil še kak Luk-mann v Ljubljani, gotovo bi ga volili za člana.

Popreje so bili člani te nemške Kranj-ske hranilnice tudi Slovenci. Zadnji Slove-nec je bil notar dr. Jernej Zupanec. Ko pa je tale umrl, niso Nemci več nobenega Slo-venca volili, tako da so danes člani nem-čurske Kranjske hranilnice sami Nemci. In ti nemški ravnateljji molzejo to hranilnico.

Kranjska hranilnica in naš kmet.

Znano je, da ne bi Kranjska hranilnica bila nikdar tako močna, kakor je danes, ako ne bi bilo slovenskega kmeta, to je, ako slovenski kmet ne bi v njo nosil svojega denarja. Kranjska hranilnica mu za to ni bila nikdar hvaležna, pač pa mu je vselej, kadar je k njej prišel, pokazala hrbet.

Kmetijska družba je izdelala načrt, kako pomagati kmečkemu ljudstvu. Bilo je to takrat, ko je bila Kranjska hranilnica je-dini denarni zavod v deželi. Kdor je torej potreboval denarja, moral je pohlevno iti trkat na vrata Kranjske hranilnice ali pa se je moral obrniti do zasebnika. Bilo je za-lostno za kmeta: zasebnik je računal ode-ruške obresti, Kranjska hranilnica pa ni dala nič izpod palca (krempljev). Tako je slo-venski kmetovalec visel v brezupju med Kranjsko hranilnico in oderuhom. Kakor rečeno, kmetijska družba je izdelala načrt, kako naj bi se v stiski pomagalo kmetu, da bi lahko dobil posojilo in je predlagala v ta namen, naj bi se v vsakem okraju postavili zaupniki, ki bi posredovali med hranilnico in kmetovalci. To je bila pametna misel. Sama vlada je to želela, ali ker ni hotela Kranjska hranilnica, ni bilo iz te moke kruha. Leta 1880. je v blagajnici Kranjske hranilnice ležalo mrtvih 447.349 gld., kakor potrjuje njen računski sklep. Ali bi ne bilo bolje in dobro delo, ako bi vsaj nekaj tega denarja posodila kmetovalcem?

Kranjska hranilnica razglša po časo-pisih, da daje kmetom posojila do 600 kron po 4%, ali pa 4 1/4%. Čudna je ta dvojna

mera! Zakaj od jednih zahteva le 4%, od drugih pa 4 1/4%? Kako naj si to razlagamo? Mi, ki jo dobro poznamo, verujemo, da daje nekatera posojila proti 4% obrestim, nekatera pa proti 4 1/4%, in sicer si to razlagamo tako, da nemškemu kmetu računa obresti po 4%, slovenskemu pa po 4 1/4%!

Zakaj se Kranjska hranilnica noče preustrojiti?

Naši deželni poslanci so že leta 1866. zahtevali, da se Kranjska hranilnica pre- osnuje na podlagi dvornega dekreta iz leta 1844. Ta zahteva je bila upravičena za to, ker je bilo potrebno, da se uredi nadzorstvo hranilnice in varnost ulog. Videli pa smo, da vlada ni ničesar storila in da se je predlogu zelo na vse kriplje protivila. In zakaj? Jednostavno zato, ker ni hotela do- voliti, da bi tudi Slovenci postali člani Kranjske hranilnice. Ako bi se Kranjska hranilnica preustrojila, potem bi v njeno upravo prišli Slovenci. Ako pa bi prišli v upravo Slovenci, potem bi tiste milijone, ki jih do zdaj dobivajo Nemci, dobivali Slo- venci, a tega nočejo nemški gospodje v nemški Kranjski hranilnici, a tega tudi noče naša nemška vlada. Kranjska hranilnica je zato tu, da podpira Nemce in nemško stvar na našem jugu proti nam Slovincem in zato sme stati na slabih nogah.

Sami sorodniki pri blagajnici Kranjske hranilnice.

Vsak izkušen človek ve, da tam, kjer je preveč žlahte skupaj pri mizi, ni nikdar dobro, ker vsakdo hoče dobiti večji kos kruha. Tako je bilo že nekaj pri Kranjski hranilnici. Za ravnatelja je bil sprejet tisti, ki je imel v ravnateljstvu sorodnika ali dobrega prijatelja. Tako so bili na mah trije Lukmanni člani hranilnice in tako so člani le tisti Nemci, ki hodijo v kazino. Med člani vidimo tri Zeschke. Za uradnika je prišel v Kranjsko hranilnico le tisti, kdor je imel kakega gospoda ravnatelja za so- rodnika ali za prijatelja. Tako je prišel v Kranjsko hranilnico izmed mnogih drugih neki Josip Presniz. Ali veste, kdo je bil ta Presniz? To je bil nečak gospoda Jane- schitza, a ta gospod je bil ravnatelj Kranj- ske hranilnice. Presniz je bil strasten kazi- not, bil je hud nemčur. Ob volitvah je strastno agitiral za nemške kandidate, ravno tako strastno, kakor je to storil vsem Ljubljancem dobro znani Dzinski. Samo radi teh lastnosti je postal Josip Presniz blagajnik Kranjske hranilnice v Ljubljani.

(Dalej.)

Najnovejša telefonska in brzjavna poročila.

Rekonstrukcija ministrstva.

Praga, 2. majnika. Kakor se iz za- nesljivih virov poroča, bodeta imenovana v slučaju, da se rekonstruiira sedanje mi- nistrstvo, bivši minister dr. Fiedler ministrom za javna dela, dr. Žaček pa češkim mi- nistrom — rojakom.

Volitev podžupanov na Dunaju.

Dunaj, 2. majnika. Volitev dunajskih podžupanov je določena na 13. majnika.

Afera Hofrichter.

Dunaj, 2. majnika. Hofrichter je sedaj v svoji celici popolnoma potr. Kakor se sedaj zatrjuje, je hotel svoj zločin pri- znati že 24. aprila, toda se je s tem za- kasnil za tri dni. Njegove straže so pomno- žene. Nadzira se ga kar najstrožje, ker se boje, da bi izvršil samomor. Soproga Hof- richterja namerava vložiti tožbo na ločitev zakona in prošnjo, da se jej dovoli nositi drugo ime. Preselili se hoče v Vratislavo v Sleziji, kjer ima neki njen sorodnik pen- zionat. V tem hoče delovati kot učiteljica.

Dr. Lukacs in hrvatski ban dr. Tomašić na Dunaju.

Dunaj, 2. majnika. Sinoči sta dospela semkaj ogrski finančni minister dr. Lukacs in hrvatski ban dr. Nikola pl. Tomašić.

Dunaj, 2. majnika. Hrvatskega bana dra. Tomašića je sprejel danes popoldne ob 2. uri cesar v avdijenci. Poročal mu je o volilni reformi za Hrvatsko.

Pogreb pesnika Björnsona.

Kristjanija, 2. majnika. Včeraj po- poldne ob 4. uri je bilo prepeljano semkaj truplo Björnsonovo na vojni ladji „Norge“. Pokojnega pesnika so sprejeli celokupno ministrstvo, zastopniki vlade, poslanci, razna društva in nad 50.000 drugega občinstva. Vojne ladje so oddajale za zadnji pozdrav strele iz topov.

Arnautski upor.

Solun, 2. majnika. Pri soteski Črvar je zbranih že okoli 3000 upornikov. Turška vojska operira proti njim in se je nadejati, da z njimi hitro konča krvavi ples. V se- verni Albaniji prevladujeta sedaj mrz in deževno vreme.

Srbski prestolonaslednik imenovan nad- poročnikom.

Belgrad, 2. majnika. Prestolonasled- nik kraljevič Aleksander je imenovan s kra- ljevim ukazom nadporočnikom.

Kriza na Turškem.

Carigrad, 2. majnika. V ministrstvu je nastopila kriza, ker je zbornica črtala nekatere postavke, zadevajoč pokojnino članom vladarske hiše. Džavid-paša je že podal svojo ostavko.

Tožba bivšega turškega sultana — za- vrnjena.

Berlin, 2. majnika. Civilna kamora je zavrnila tožbo bivšega turškega sultana Abdula Hamida na izplačilo 12 milijonov mark, katere je imel naložene v berlinskih bankah. Zavrnitev tožbenega zahtevka se utemeljuje s tem, da so bile izdane glede izplačila že prepovedi in da vsled tega sultan ni bil opravičen zahtevati izplačila.

Hofrichterijada v Parizu.

Pariz, 2. majnika. Proti soprogi rav- natelja velike opere, gospe Caré, ki sode- luje na operi kot pevka, se je v zadnjem času poskusilo več poskušanih umorov z zastrupljenjem. Pretečeni teden se ji je do- poslalo sirovo maslo, ki pa je bilo sumljivo. Sirovo maslo so preiskali in konstatiralo se je, da se nahaja v njem strup, namreč svin- čena voda. Včeraj je povabila gospa Caré dva svoja znanca v ložo in se jim je na- točilo tri kozarce port-vina. Toda že prvi požirek je bil nekako čudno grenak in do- mnevalo se je zopet takoj, da se nahaja v vinu strup. — Vino bodo preiskali.

Roosevelt na potovanju.

Amsterdam, 2. majnika. Roose- velt je došel sinoči s svojo rodbino semkaj.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin.

Najmanjši znesek 50 vin.

: Plača se naprej. — Za odgovor se priloži znamka.

Izvrsten brinjec

ima L. Šebenik, Spodnja Šiška.

Automobil za štiri osebe se po jako ugodni ceni proda. Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica.

Elegantna mesečna soba s popolnoma sepa- riranim uhodom, se išče za takoj. Ponudbe na ured- ništvo „Jutra“ pod šifro Z. D.

Išče se obokan prostor v pritličju, dobro zračen, svetel; pod njim pa ne sme biti kleti ali drugih prostorov. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Obokan prostor“.

Pristni panama slamniki za gospode od 6 K naprej. Največja izbira v slamnikih za gospode, dečke in otroke od 60 vin. naprej. — O. Bernatovič.

Letovišče v Šoštanju na Spod. Štajerskem je najlepše in najcenejše! Prospekte pošilja brezplačno: Olepševalno društvo Šoštanj.

Kdor rabi hišnika brez otrok naj se oglasi v upravnistvu „Jutra“.

Več letnikov „Neue illustrierte Zeitung“ in „Gartenlaube“ vezanih, dobro ohranjenih se proda. Naslov v upravnistvu „Jutra“.

Gospodična se sprejme na hrano in stano- vanje. Naslov pove upravnistvu „Jutra“.

Diplomirani krojač

Anton Presker

v Ljubljani, Sv. Petra c. 14

priporoča svojo krojačnico in veliko zalogo oblek.

13/52 10

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča botrom in botram zaradi ugod- nega nakupa velike množine ur

najcenejša birmanska darila.

Matej Orehek, Ljubljana,

Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo izber raznovrstnega blaga, kakor: izgotov- ljenih moških, ženskih in otroških oblek in obuval domačega izdelka, najrazličnejših ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh galanterijskih predmetov. Priznana solidno blago! Čudovito nizke cene!

Triumf kuharske umetnosti!

Kri! redi samo dr. pl. Trnkóczy-ja
Moč! sladni čaj, imenovan „Sla-
din“! Dobi se pri vsakem
Zdravje! tvgovcu, zavojček 1/4 kg á 50
v glavni zalogi lekarne
50% prihranka! pl. Trnkóczy v
Ljubljani
Najboljši zajtrk! (Kranjsko)
samo 70 vi-
narjev, katere se pošlje v znamkah.

V novi hiši v Gradišču štev. 15 se odda za avgust-termin več različnih stanovanj.

Pojasnila daje stavbeni polir na licu mesta.

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tape- ciranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih lesenih roló, žaluzij in železnih valjčnih zastorov.

Velika množina

izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki : : in vzorci na poljubno razpolago. : :

Nova enonadstropna hiša (vila)

v prijaznem kraju, s prosto, solnčno lego ter lepim vrtom se pod ugodnimi pogoji

proda.

Takoj treba plačati samo 7000 kron.

Ponudbe pismeno na upravnistvo „Jutra“.

Iščem dobro izurjenega trgovskega sotrudnika

konfekcijske stoke. Plača mesečno K 200 do K 300. Vstop takoj ali s 1. julijem.

O. Bernatovič, „Angleško skladišče oblek“, Ljubljana, Mestni trg 5.

Pozor Slovenci!

Na obmejni Spodnji Štajerski je po ugod- nih cenah naprodaj več

lepih posestev

Škoda bi bila, ako pridejo ta posestva v nasprotno roko.

Pojasnila daje prometna pisarna Peter Mateliča v Ljubljani, Škofja ulica 10.

Ker se vsak dan oglašja pri meni mnogo strank, ki iščejo stanovanja, vlju- dno prosim gg. hišne gospodarje, da blagovolijo prazna stanovanja naznaniti meni. — S spoštovanjem

Peter Matelič.

: Poštne hranilnice št. 49.086. :
: Giro račun Avstro-ogrske banke. :
: Stanje hranil vlog sklepom 1909 :
: K 3.700.000. :

: Telefon štev. 135. :
: Število združnih članov čez 600. :
: Varnostni zakladi sklepom 1909 :
: K 160.000. :

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg 15, Souvanova hiša, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po 4 3/4 % od dne vložbe do dne vzdige brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Gradišče št. 4

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo. Muzikalije.

Telefonska štev. 118.

Najmodernejšše črke. Litografija.

Poštne hranilnice št. 76.307.

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16.

se priporoča za vsa dekoracijska in tapetniška dela. Divani, otomani, modroci se izdelujejo po najnižji ceni.

Največja zaloga najfinejših barv in potreščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetniko in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Najprimernejša

birmanska darila za dečke in deklice.

Največja izbera.

Znano nizke cene.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda!

Vsak dan svež

sladoled

v kavarni, slaščičarni in pekarni

J. Zalaznik

Stari trg št. 21. 40-2

Cvetlični salon ANTON BAJEC

Ljubljana
Pod trančo št. 2
poleg čevljarskega mostu

izdeluje šopke, vence in trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila se izvrše točno. Cene zmerne.

Najbolj varno naložen denar je v slovenski

mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje hranilnih vlog: nad 37 milijonov kron.

Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina Ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska obrestuje hranilne vloge po 4 1/4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje tako. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti. Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5% obresti in proti amortizovanju posojila po najmanj 1/4% na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje. Mestna hranilnica izdaja lične

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti. — V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v Prešernovi, prej Slonovi (Elefantovi) ulici št. 3.

L. TOMAŽIČ v Spodnji Šiški

Nekartelirano!

(preje tvrdka J. C Juvančič)

Nekartelirano!

priporoča svojo bogato zalogo

zagrebškega in češkega piva.

Vsak gostilničar lahko pristopi kot odjemalec brez ozirov na prejšnjo pivovarno!

Delniška glavica: K 3,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond: K 400.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.